

AVANTAJELE PLURALITĂȚII DE CETĂȚENII PENTRU CETĂȚENII REPUBLICII MOLDOVA

Livia ZAPOROJAN

*Faceți ca binele fiecăruia să fie atât de strâns
legat de binele general, încât nici un cetățean să nu
poată dăuna societății, fără să-și dăuneze lui însuși.*

DERIS DIDEROT

Operarea modificărilor în Legea cetățeniei Republicii Moldova, nuanțată prin dreptul cetățenilor moldoveni de a deține două sau mai multe cetățenii, a condus în mod inerent la modificarea imaginii instituției cetățeniei. În urma recensământului populației, din 2004, cunoaștem că numărul cetățenilor Republicii Moldova constituie 3.371.082 de persoane, dintre care peste 750.000 cetățeni moldoveni și-au manifestat intenția de a obține cetățenia română fie din dorința de a-și defini apartenența, fie pentru oportunitățile de circulație, de ordin economic și social pe care le oferă cetățenia română. Analizând corelația dintre numărul total de cetățeni ai statului RM cu cel al persoanelor care tind să dobândească o cetățenie străină, putem observa că mai bine de o pătrime din populația statului are sau tinde spre a mai avea o cetățenie. În ceea ce privește solicitările de obținere a cetățeniei Bulgariei, fenomenul este asemănător, însă mediatizat la un nivel mai redus. FR a adoptat, de asemenea, prevederi care permit proceduri mai avantajoase de obținere a cetățeniei pentru cetățenii ex-URSS care locuiesc în alte state și există date ce confirmă că un număr important de cetățeni moldoveni dețin și cetățenia statului rus. Această politică este promovată de FR cu o deosebită insistență în zonele de conflict din RM (zona transnistreană). Pluralitatea de cetățenii poate fi privită din aspecte diferite, conotațiile acestui fenomen fiind de natură diversă.

Un vector, de proporții mai sporite spre care se îndreaptă pluralitatea de cetățenii, în cazul particular al cetățenilor din Republica Moldova, este cetățenia română. Modificările aduse în Legea cetățeniei române nr. 21/1991 [1], printr-un ordin al ministrului justiției din 15 aprilie 2009 [3], precum și modificarea legii cetățeniei prin Ordonanța de urgență 36/2009, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 259 din 21/04/2009 [2] în vederea accelerării acordării cetățeniei române pentru cetățenii RM, au înlesnit procedura de redobândire a cetățeniei române de către basarabeni.

Prin modificarea Legii cetățeniei, a fost eliminată procedura interviului, care îngreuna nejustificat procedura de adoptare a cetățeniei române. Aceste două modificări legislative au amplificat vizibil fenomenul dobândirii pluralității de cetățenii. Facilitarea redobândirii cetățeniei române pentru cetățenii RM de către România (stat-membru a UE) poate fi privită ca o manevră de adaptare a politicii duse de statul român în privința imigranților noștri, iar aprobarea păstrării cetățeniei originare – o formă de toleranță față

de pluralitatea de cetățenii. Unul dintre atuurile pluralității de cetățenii este că ea duce la modificarea legislației, concordantă cu politicile liberale adoptate de multe state în vederea îmbunătățirii situației imigranților și rezidenților.

Pluralitatea de cetățenii conduce la integrarea socioeconomică. Deși depinde de cadrul legislativ al statului, prezența unei duble cetățenii a statului în care este rezidentă persoana, în cele mai multe cazuri, exclude necesitatea de a deține un permis de ședere, un permis de lucru, implică protecția împotriva unei potențiale deportări, minimalizează dificultățile administrative etc. [4]. În cazul particular al deținerii cetățeniei române de către cetățenii RM, pluralitatea de cetățenii permite a circula liber în Europa, fără a deține viză și, în mod aleator, dreptul de a munci legal pe teritoriul UE.

Factorii ce au favorizat dobândirea pluralității de cetățenii au fost desigur cei economici, precum aflarea statului într-o perioadă lungă de criză, rata șomajului, inflația. Toate acestea au determinat cetățenii RM să solicite cetățenia altui stat pentru a avea posibilitatea, cel puțin pentru o perioadă de timp, de a se angaja în câmpul muncii ca să-și asigure o viață decentă. Un alt factor important – dezvoltarea economică și situația demografică din statele-membre UE, inclusiv România, situație care încurajează migrarea populației din estul Europei în statele UE. Economiiile acestor țări resimt un deficit de forță de muncă pe care îl pot recupera doar permițând accesul imigranților.

Un alt avantaj, oferit de pluralitatea de cetățenii, în cazul nostru particular – cetățenia Republicii Moldovei și a României – este dreptul la educație, de care pot beneficia persoanele ce-și pot face studiile în oricare dintre statele UE. Cetățenii RM, care au dobândit cetățenia română stau pe picior de egalitate cu cetățenii ce dețin numai cetățenia României în posibilitatea celor din urmă de a face studii în oricare stat UE. În acest mod, ei aduc un beneficiu statului nostru, căci studiile într-un stat european oferă însușirea unor practici sociale care pot fi transpuse în realitățile sociale ale RM, contribuind astfel, indirect, la accelerarea procesului de aderare a RM la UE. Totodată, cetățenii RM cu pluralitate de cetățenii beneficiază de lărgirea substanțială a numărului de opțiuni pe care le au pentru continuarea studiilor.

Pluralitatea de cetățenii mai comportă în sine un avantaj al integrării familiilor internaționale. Astfel, în cazul în care unul dintre soți deține cetățenia unui stat, pe când altul al unui alt stat, pot interveni probleme cu privire la deplasarea unuia dintre ei în statul unde a domiciliat anterior. Dacă aceste persoane nu ar deține pluralitate de cetățenii, pot apărea probleme cu privire la interacțiunea dintre soți și a posibilității de a beneficia de statutul lor de persoane căsătorite.

Un alt avantaj al deținerii cetățeniei Republicii Moldova și României este beneficierea de politica socială menită să protejeze cetățenii UE. Un astfel de drept este reglementat la nivel comunitar prin mai multe regulamente,

aplicabile și în România a căror cetățeni sunt o bună parte din deținătorii pluralității de cetățenii din Republica Moldova. Având în vedere că RM are restanțe grave la asigurarea pensiilor, ce ar asigura minimul existențial, dar și anumite indemnizații sociale, pluralitatea de cetățenii vine ca un suport social real pentru cetățenii RM. Dintr-o altă perspectivă, în baza faptului că o bună parte dintre cetățenii noștri ce dețin concomitent și cetățenia română lucrează legal în Europa, ei contribuie prin impozite la fondurile sociale europene. Astfel, ca un rezultat logic, ei dobândesc și dreptul de a beneficia de o pensie din partea statelor respective ale UE. Astfel, indivizii care posedă pluralitate de cetățenii au avantaje economice vizibile de la alinierea prin cetățenie la reglementările cu privire la mijloacele de asigurare socială.

Un alt avantaj, care reprezintă de fapt principalul motiv al dobândirii cetățeniei române de către cetățenii RM, este identitatea națională a acestora. Suntem de părere că prin dobândirea cetățeniei române se restabilește echitatea istorică și se atestă o reală poziție a unei părți din cetățenii noștri față de evenimentele care ne-au desprins de statul român. Pluralitatea de cetățenii, în cazul în care reprezintă deținerea cetățeniei României și a Republicii Moldova, nu reprezintă o atingere adusă statalității RM, ci materializarea unei convingeri intime a unor cetățeni din statul nostru despre originea lor română, de care ei, sau strămoșii lor, au fost privați forțat. Nu poate fi imputabil faptul că acești cetățeni tind să dobândească cetățenia pe care au avut-o ei sau bunei lor, pentru că aceasta doar denotă o recunoaștere a obârșiei pe care o au. Unul dintre cele mai mari avantaje ale pluralității de cetățenii este că cetățenia, reflectă dorința cetățeanului de a se simți parte de iure a statului pe care-l consideră Patrie, sau dacă e să fim mai exacti *Patriamumă*. Or, România a fost unul dintre primele state care au recunoscut Republica Moldova pe plan internațional.

Avantajele expuse privind pluralitatea de cetățenii nu se referă numai la cetățenii Republicii Moldova ce dețin concomitent și cetățenia României. *Mutatis-mutandis*, avantajele enunțate au impact similar și asupra cetățenilor noștri de origine bulgară, rusă, ucraineană ș.a. ce și-au dobândit sau vor dobândi cetățeniile statelor lor de origine.

Referințe:

1. Legea cetățeniei române nr. 21/1991. Republicată în: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 98 din 6 martie 2000,
2. Ordonanța de urgență 36/2009, pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991. Publicată în: *Monitorul Oficial*, nr. 259 din 21/04/2009,
3. Ordinul ministrului justiției privind redobândirea cetățeniei române de către unele persoane. Publicat în: *Monitorul Oficial*, nr. 252 din 15 aprilie 2009.
4. FAIST, T., GERDES, J. Op.cit., p.9.